

נשיא מצריים הציע הצעה סבירה - גולדה מאיר שללה אותה עוד לפני שניבחה ברצינות

כוח כזה של המעצמות יהיה מטבעו יציב ביותר, כפי שהוכיח הנסיון של ברלין. כדי להוציא, דרוש הסכם בין ארבע המעצמות - דבר כימעט בלתי אפשרי. במועצת הביטחון יש וטו אמריקאי, שיופעל אוטומטית אם ינסו הסובייטים, למשל, לבקש את הוצאת הכוח.

● הפסקת האש הרופפת, הקיימת כיום, תהפוך אוטומטית למצביקבע לצמיתות.

אין להעלות על הדעת שכוח מצרי יצליח את התעלה כדי להיתקל בכוחות אמריקאיים או בריטיים. פירוש הדבר שבחזית המצרית של ישראל - החזית המצרית - תהפוך כל מלחמה נוספת לבלתי אפשרית.

● הקיפאון הצבאי המוחלט ייצור אווירה נוחה למשאיומתן. לא יהיה עוד לחץ של איום צבאי מתמיד.

● התעלה תיפתח, ובכך תתמיד לא בדרכי שלום אחת השאיפות הסובייטיות העיקריות.

דבר זה יפחית גם הוא באופן ניכר את הלחץ על ישראל.

● פתיחת התעלה תפתור בעייה חמורה הלוחצת על אירופה המערבית - הובלת הנפט.

הדבר יסיר את הלחץ הבריטי והצרפתי,

רובן ריגשיות ו"עקרונות". אך היתה גם סיבה מעשית: אנשי הביטחון חששו שאם תתקבל ההצעה, יוכלו המצרים והסובייטים לנצל כדי לצלוח את התעלה ולהקים ראש גשר בגדה המזרחית, שתהיה שטח הפקר. לפני כמה חודשים חידש משה דיין הצעה זו במהדורה אחרת, ערב יציאתו לביקור-הסרק בחשינגטון, הוא הציע ששני היצבאות ייסוגו מן התעלה מרחק מסויים (למשל: 10 ק"מ), ושתי הגדות יהפכו ל"שטח הפקר". כך תיפתח התעלה, הלחץ ה"בינלאומי על ישראל יפחת, והפסקת האש תהיה מתמדת.

דברי דיין "זועזעו" את גולדה מאיר, כי הם סתרו את המדיניות המוצהרת של ממשלה בכמה נקודות:

● שלא תהיה נסיגה משום מ"קום כל עוד לא נחתם חוזה שלום.
● שישאל לא תאפשר את פתיחת התעלה, אם לא יעברו בה גם אוניות ישראליות.

דיין נבהל, כדרכו, ונסוג, כדרכו. הוא הכחיש את עצמו, טען כי התכוון רק ל"דילול" הכוחות משני עברי התעלה - הוצאת הנשק הכבד, השארת יחידות חי"ר קטנות בלבד.

בצורה זו היתה ההצעה, כמובן, חסרת ערך ועניין. היא נראתה רק כטכטיס כדי להוציא את הטילים והתותחים הסובייטיים מאזור התעלה.

אולם הצעתו המקורית של דיין

נשיא מצריים, אנוור אל-סאדאת, הכריז כי הוא מוכן להכיר במדינת ישראל, בגבולות ארץ-ישראל השלמה, מקנטארה עד קונייטרה. שעה קלה אחרי ההכרזה המפתיעה, חשו העיתונאים הזרים בירושלים אל הגברת גולדה מאיר, ראש ממשלת ישראל, כדי לשמוע את תגובתה. "זהו טכטיס מיצרי שקוף", הכריזה הגברת מאיר, "לאחז את עיני דעת-הקהל העולמית התמימה, ולהסתדר עם המימשל האמריקאי על חשבוננו". הגברת מאיר הוסיפה כי בדיקה מדוקדקת של ההצעה, שבוצעה בחמש הדקות האחרונות, הוכיחה שלמעשה אין בהצעה המצרית כל חדש. "זהו ניסוח חדש של עמדות מצריות ישנות, שישאל דתה אותן מזמן". בתשובה לשאלת הכתבים הכריזה ראש-הממשלה: "מובן מאליו שתשובתנו לתוכנית-סאדאת היא לאו מוחלט. עד אשר ישיבו המצרים בבירור לשאלותינו על מהות השלום, בכלל אין על מה לדבר", הוסיפה.

רה משופרת מבחינה ישראלית.

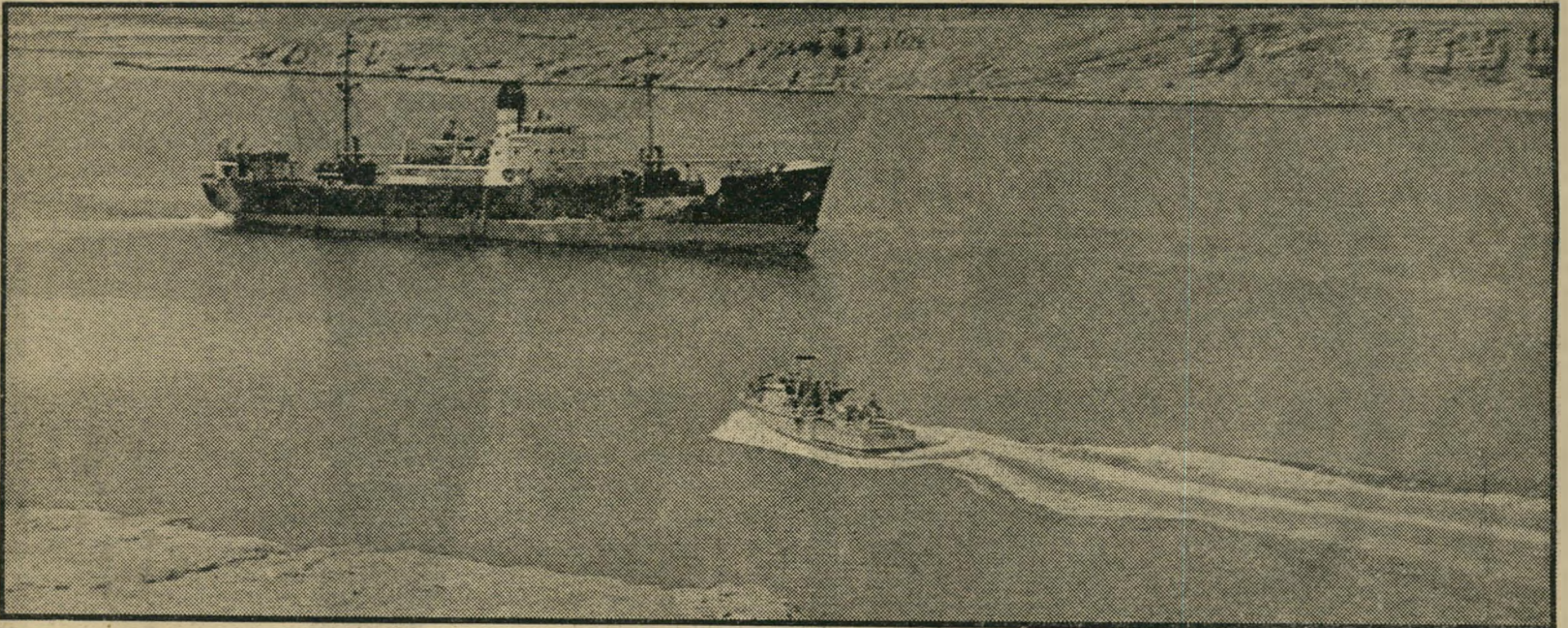
מתי פלד ודיין

שעתו הציע אחד מהוגי-הדעות ה"ביטחוניים של ישראל, אלוף (מיל.)

ל זה לא קרה, כמובן. אבל השבוע קרה משהו דומה, בזעיר אנפין. נשיא מצריים, אל-סאדאת, הציע הצעה מסוימת.

לפי כל הסימנים, היתה זאת הצעה מחו"שבת היטב, שתואמה מראש עם חוגי ה"ממשלה האמריקאית, עם הסובייטים ואולי גם עם גורמים מערב-אירופיים.

לפתוח

הקיים כעת על ישראל, בכיוון של הסדר כסוי.
מול כל היתרונות הכוללים ה"אלה, אין להצעה שום מיגרעת ממשיית.

הפגמים היחידים הם מילוליים-ריגשיים. תהיה זאת הפרת העיקרון הישראלי שלא תהיה נסיגה כלשהי בלי שלום רשמי, וכי התעלה לא תיפתח בלא חופש לשיט הישראלי. שייט זה יכול להתאפשר רק במיס גרת הסדר-שלום כללי, כי המצרים קושרים אותו מזה 22 שנה בפתרון בעיית הפל"י טים. גם בהחלטת מועצת-הביטחון 242 מו"פיעים שני הנושאים באותו סעיף.

יזמת שלום נגדית

תגובה הנמהרת של גולדה מאיר מוכיחה עד כמה שולט הרגש בירוש"לים, בימי שלטונה של ראש-הממשלה ש"היא אשה.

ברור שההצעה לא נבדקה בקפ"י דנות, שלא נתקבלו חוות-ידעת

היתה מחושבת. היא נועדה למי צוא חן בעיני האמריקאים. אלה התעניינו ברעיון זה - ועתה נר"א אה כי הצליחו "למכור" אותו למצרים, אחרי שנכשלו בירוי שלום.

שש געלות ההצעה

ה מעלות הגדולות של ההצעה, בי גילגולה המצרי-החדש, בולטות לעין:
● צה"ל ייסוג מרחק-מה מן ה"תעלה, אל מוחץ לתחום היעיל כי יותר של התותחים שממערב ל"תעלה.

הדבר סביר מבחינה צבאית טאקטית, כי כיום - אילו התחדשה האש - היה כל נסיון של חיל-האוויר להשתיק תותחים אלה, כבעבר, נתקל בטילים הסובייטיים.

● שמחיה-הפקר שיווצר ממזי"ר רח לתעלה לא יישאר חלל ריק. ייכנסו לתוכו כוחות בינלאומיים - כגון יחידות צבא של ארבע המעצמות, כשהן כפופות למועצת-הביטחון.

אותה

מתיהו פלד, כי ישראל תבצע פעולה חד-צדדית: תיסוג כמה קילומטרים מן התעלה, ותודיע על נכונותה לאפשר את פתיחתה. השיקול של מתי פלד היה פשוט: הסובייטים מעוניינים כי פתיחת התעלה. אם תיפתח, יהי יו הסובייטים מעוניינים שיישמר השקט לאורך התעלה, כדי שתי שאר פתוחה. התעלה תהפוך ל"קו שקט, ייווצר לידה מצב של שלום, והלחץ הצבאי על ישראל ייעלם.

היא לא נזרקה באסיפת-עם או בעצרת מפלגתית, אלא במוסד העליון של המישטר המיצרי: מועצת-האומה, הממלאה את מקום הפארלמנט במצרים.

המולים יצאו בקושי מפיו, כא"שר הכריזה גולדה מאיר בקול צלול וברור: "לא!"

היא גם הכריזה שאין בהצעה המצרית החדשה כל חדש, וכי יש לדבר על מהות השלום, וכו' וכו' וכו'.

אולם למעשה לא היתה זאת הצעה מצרית ישנה במהדורה חדשה, אלא הטיפף הגמור: הצעה ישראלית ישנה, במהדור